

همه ما با شیوه‌های سنتی کمک به دیگران و پرداخت صدقه و نذری آشنا هستیم. دوستی خبر می‌دهد نیازمندی می‌شناسد که برای هزینه‌های بستری شدن در بیمارستان، عمل جراحی قلب، جهیزیه دخترش یا اجاره خانه‌ای کوچک، نیاز به کمک دارد. ما هم به چند نفر دیگر خبر می‌دهیم و به این ترتیب جامعه کوچکی برای برطرف کردن نیاز آن شخص تشکیل می‌شود. هنوز بسیاری از مؤسسه‌های همیاری و بنیادهای خیریه و البته مساجد و جلسات مذهبی خانم‌ها، به همین سبک به نیازمندان کمک می‌کنند. این شیوه در کنار حس انسان‌دوستانه و پرانرژی‌ای که دارد و همراه با صمیمیت، رفاقت و مهرورزی است، همیشه اشکالاتی داشته و با محدودیت‌هایی همراه بوده است.

مثلاً برحسب مورد یا بخت آن مستمند، ممکن است جامعه تشکیل‌شده بسیار کوچک یا بزرگ باشد. اشکال دیگر، روش‌های پرداخت کمک است؛ باید پول را دست به دست کرد و به شخص متولی رساند. بسیاری از بنیادهای خیریه هنوز شماره کارت ۱۶ رقمی برای جابه‌جایی وجه از طریق روش‌های مدرن الکترونیکی امروزی ندارند و برای واریز پول به حسابشان باید به بانک مراجعه کنید یا اصلاً حساب بانکی ندارند و باید کمکتان را حضوری به مسئول مربوطه تحویل دهید. سرعت عمل نیز در شیوه‌های سنتی مدد‌رسانی بسیار پایین است.

اما خوشبختانه، در دنیای مجازی و شبکه‌های اجتماعی اتفاق‌هایی در حال وقوع است که انگیزه و انرژی مثبت فراوانی به همراه دارند و روزه‌های امیدی باز می‌کنند که شبکه‌های اجتماعی تنها برای وقت‌گذرانی و بطالت نیستند و حتی بر شیوه‌های مرسوم یاری رساندن نیز تأثیرگذارند و جامعه بهتری می‌سازند. اخیراً در اینستاگرام، فیسبوک، توئیتر، تلگرام و حتی چندین وبلاگ شاهد گروه‌های خیریه آنلاین هستم که کارشان یافتن نیازمندان و درماندگان در دنیای مجازی و راه‌اندازی کمپین‌های کمک و اطلاع‌رسانی و دیدارهای حضوری برای رفع مشکل است. البته هر گروهی به شکل متفاوتی دست به این کار می‌زند. گروهی در صفحات اینستاگرام عکس‌ها را رصد می‌کنند و به محض اینکه فردی گزارش نیازمند یا دردمندی را منتشر کند، سعی می‌کنند با انتشار عکس‌ها و تصاویر مربوطه در کمتر از یک ساعت میلیون‌ها نفر را مطلع کنند.

مطلب پیشنهادی

یادداشتی درباره وضعیت کنونی امنیت فضای مجازی ایران
چرا این روزها حال اینترنت خوب نیست و پشت‌سرهم هک می‌شویم؟

برخی با یافتن آدرس و شماره تماس طرف سعی می‌کنند گزارش زنده‌ای از وی بگیرند و منتشر کنند. کانال‌های تلگرام زیادی تشکیل شده است که گزارش‌ها را از اعضای خود دریافت و به کانال‌ها یا گروه‌های دیگر فوراً می‌کنند یا شماره حساب می‌دهند تا مبلغ مدنظر جمع و پرداخت شود. روش‌های معمول پرداخت صدقه و نذری و کمک‌های مالی تغییر کرده است و حتی شماره کارت ۱۶ رقمی نیز در حال منسوخ شدن است. در همین کانال‌های تلگرام یا اینستاگرام لینکی می‌دهند که با کلیک روی آن وجه از حساب شما کسر و به حساب مربوطه واریز می‌شود یا با استفاده از سیستم‌های پرداخت سریع تلفن همراه و به مدد بسته‌های مختلف تبلیغاتی اپراتورهای تلفن همراه، در کمتر از چند ثانیه پول جابه‌جا می‌شود. در بسیاری از کمپین‌ها و گروه‌ها پیشنهاد می‌شود که اگر نمی‌توانید نقداً کمک کنید، لایک، بازنشر، ریتویت یا فوراً کنید تا افراد بیشتری مطلع شوند و در این کمپین شرکت کنند. در این شرایط، این کلیک‌ها، لایک‌ها و دنبال‌کننده‌ها نیز صدقه و نذر محسوب می‌شود. پدیده ادای نذر کلیک یا لایکی از همین‌جا نشأت می‌گیرد.

کمک‌ها فقط نقدی نیست و گاهی چند ساعت وقت گذاشتن برای خرید یک کالا یا تعمیر یک دیوار و ساختمان یا آموزش و مانند این‌ها است. در دنیای کتاب‌بازها و کتابخوان‌ها، کمپین‌های بسیار زیادی برای جمع‌آوری کتابخانه برای منطقه، محله، مدرسه یا مسجدهای مختلف شکل می‌گیرد و هنوز به یک شبانه‌روز نرسیده، کمپین بسته می‌شود. شاید پرسید واقعاً در دنیای مجازی کسی کمک می‌کند؟ از آنجا که من از نزدیک درگیر چندین کمپین بودم و با روال فنی و کاری مؤسسه خیریه آنلاین آشنایی دارم، می‌توانم به جرئت بگویم برخی اوقات در مدت چند ساعت مبالغی چند ده میلیون تومانی جمع می‌شود و باید اعلامیه بسته شدن کمپین را منتشر کنند. فرض کنید هر فردی که پست تلگرام، پیامک یا عکس کمپین را می‌بیند، فقط هزار تومان کمک کند. در این صورت کمپینی با چند صد هزار یا میلیون بازدیدکننده چه بازخوردی دارد؟ در این میان الگوریتم‌های یادگیری عمیق، تشخیص چهره و هشتک‌گردی نیز به کمک می‌آیند تا زودتر و در چند ثانیه متوجه شوید فردی در استانی مرزی عکسی از همشهری‌اش با وضعیت اسفناکی منتشر کرده که نیازمند کمک فوری است.

تا جایی که خبر دارم چندین استارت‌آپ روی ایده‌های مشابه این تشکیل شده است که اپلیکیشن‌های خود را عرضه کرده‌اند. نرم‌افزارهایی که دالان‌های تودرتو و گاهی تاریک و پیچیده نامریی شبکه‌های اجتماعی را برای یافتن نیازمندان جست‌وجو می‌کنند و از انواع فناوری‌های نوین داده‌کاوی مدد می‌گیرند. به نظرم اگر این‌گونه از فناوری، ارتباطات، شبکه‌های اجتماعی، لایک و دنبال‌کننده استفاده کنیم، حسن مطلع مناسبی برای آینده خواهد بود.

تاریخ انتشار:

26 مرداد 1395